

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului depus de Comisia Electorală Centrală,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Partidul Politic „Moldova Mare” împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva hotărârii din 26 august 2025 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 3ra-628/25
PIGD 2-25121777-01-3ra-28082025)*

Prima instanță nu a dat apreciere tuturor circumstanțelor cauzei, în mod eronat a constatat că, în speță au fost întrunite condițiile de eligibilitate de a fi incluși în lista candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025.

Curtea de Apel Centru – jud. V. Sîrbu, L. Bagrin, A. Cașcaval

30 august 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în ședința de judecată publică recursul depus de Comisia Electorală Centrală,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, Președinte,

Oxana Parfeni,

Ion Munteanu, judecători,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. În data de 25 august 2025 Partidul Politic „Moldova Mare” a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale, prin care a solicitat:

- anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3846 din 23 august 2025 privind cererea de înregistrare a candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „Moldova Mare” pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, a simbolului electoral și confirmarea persoanei responsabile de finanțe (trezorerul);
- obligarea Comisiei Electorale Centrale să reexamineze cererea privind înregistrarea listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „Moldova Mare” la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, cu respectarea remediilor interne recunoscute de art. 3 din Protocolul Adițional nr. 1 la Convenția Europeană;
- obligarea Comisiei Electorale Centrale să emită actul administrativ favorabil cu caracter individual privind înregistrarea listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „Moldova Mare” la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025.

2. În motivarea acțiunii reprezentantul partidului politic a indicat că, în data de 16 august 2025 Victoria Furtună, președinte al Partidului Politic „Moldova Mare”, a depus la Comisia Electorală Centrală cerere privind înregistrarea listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „Moldova Mare” la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, cu următoarele documente anexate:

- Procesul-verbal nr. 2 din 11 august 2025 al ședinței Consiliului Politic Național al Partidului Politic „Moldova Mare”, însoțit de lista nominală a membrilor Consiliului Politic Național prezenți la ședință;
- Lista de candidați în limba română, inclusiv versiunea electronică a listei;
- Actul care confirmă componența numerică și nominală a organului responsabil pentru desemnarea listei de candidați la funcția de deputat, conform situației din 09 iulie 2025;
- Datele biografice ale candidaților;
- Declarațiile candidaților privind consimțământul de a candida la funcția de deputat;
- Declarațiile de avere și interese personale ale candidaților pentru ultimul an înainte de alegerile parlamentare;
- Declarațiile candidaților pe propria răspundere, în condițiile art. 68 alin. (1) lit. f) din Codul electoral nr. 325/2022;

- Declarațiile candidaților despre suspendarea din funcția deținută, din momentul începerii campaniei electorale, pentru persoanele care cad sub incidența prevederilor art. 16 alin. (3) Codul electoral nr. 325/2022;

- Buletinele/cărțile de identitate ale candidaților (în copie);
- Simbolul electoral în variantă electronică și pe suport de hârtie;
- Cererea privind confirmarea utilizării și înregistrării simbolului electoral;
- Extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice (în copie);
- Cererea privind confirmarea doamnei Tamara Băețrau în calitate de persoană responsabilă de finanțe (trezorier).

3. Partidul Politic „Moldova Mare” a declarat că a prezentat simbolul electoral descris conform art. 5 din Statutul partidului politic în modul următor: „Simbolul permanent al Partidului se aprobă de către Congres și reprezintă o literă „M” stilizată, formată din trei culori: albastru (pe laterale), roșu (în partea superioară) și galben (în formă de aripă în partea centrală). În partea dreaptă jos a literei „M” se află o siluetă de pasăre. Sub simbolul grafic textul: „MOLDOVA” scris cu majuscule de culoare albastru și „MARE” scris cu majuscule, de culoare roșie, cu fondul Myriad Pro. Simbolul permanent al Partidului sub formă grafică, alb-negru și color este redat în anexă. Simbolul permanent poate fi utilizat și ca simbol electoral al Partidului”

4. În conformitate cu pct. 2 din hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.3655/2025 „Cu privire la stabilirea locului și timpului primirii documentelor necesare pentru înregistrarea candidaților la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, precum și a grupurilor de inițiativă pentru susținerea candidaților independenți”, procedura de recepționare a documentelor pentru înregistrarea listei de candidați s-a desfășurat în două etape, după cum urmează:

a) în prima etapă Victoria Furtună, președintele Partidului Politic „Moldova Mare”, a depus la sediul Comisiei Electorale Centrale la 16 august 2025 documentele prevăzute la pct. 25 din Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile parlamentare, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.1204/2023;

b) în a doua etapă 70 de candidați înscriși pe lista de candidați s-au prezentat personal, conform graficului stabilit, la sediul Teatrului Național de Operă și Balet „Maria Bieșu”, pentru a completa și semna formularul prevăzut la pct. 23 din Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile parlamentare, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1204/2023.

5. Etapa de confirmare, contrasemnătură, de către fiecare candidat în fața comisiei de recepționare a faptului depunerii personale a documentelor, prevăzute la art. 68 din Codul electoral nr.325/2022, a avut loc la aceeași dată.

6. În data de 19 august 2025 în secretariatul Comisiei Electorale Centrale la ora 11:31 a parvenit scrisoarea nr. 01.4/2340 din 19 august 2025 prin care

Comisia Electorală Centrală a fost informată despre faptul că Cristina Cipovenco are antecedente penale nestinse.

7. Partidul Politic „Moldova Mare” a menționat că urmărind scopul de a tăinui informațiile obținute și să dezavantajeze concurentul electoral, Comisia Electorală Centrală a aplicat rezoluția asupra scrisorii nr. 01.4/2340 din 19 august 2025, ulterior expedierii scrisorii nr. CEC-8/8505 din 20 august 2025, cu lista neajunsurilor depistate și în mod arbitrar, cu depășirea atribuțiilor de serviciu, Președintele Comisiei Electorale Centrale, Angelica Caraman, a aplicat pe rezoluție parafa „ACCES LIMITAT”, împiedicând-o pe Galina Cebanachî, să includă în scrisoarea nr. CEC-8/8505 din 20 august 2025 informația despre pretinsa neregulă depistată, legată de candidatul cu nr. 42 din anexa la demersul nr. CEC- 8/8413 din 16 august 2025.

8. Subsecvent, la 20 august 2025 ora 11:42, Comisia Electorală Centrală a expediat în adresa Partidului Politic „Moldova Mare”, scrisoarea nr. CEC-8/8505 din aceeași dată, în care a enumerat exhaustiv neajunsurile depistate aferent demersului din 16 august 2025 nr. CEC-8/8413, eschivându-se cu bună-știință de la indicarea pretinsului neajuns legat de Cipovenco Cristina, ducând astfel în eroare concurentul electoral și eschivându-se de la respectarea obligației pozitive de a informa deplin despre necesitatea înlăturării neajunsurilor, ceea ce a adus atingere astfel principiului transparenței decizionale.

9. Contextual, în scrisoarea nr. CEC-8/8505 din 20 august 2025, Comisia Electorală Centrală a indicat exhaustiv, neajunsurile depistate, eschivându-se de la mențiunea legată de problema juridică aferentă candidatului sub nr. 42.

10. Partidului Politic „Moldova Mare” a afirmat că din analiza *ad literam* a scrisorii nr. CEC-8/8505 se constată, dincolo de orice dubiu rezonabil, contrar art. 21, 23, 32 și 35 din Codul administrativ, că autoritatea pârâtă, prin abuz de drept în sensul art. 17 din Convenția Europeană, combinat cu art. 3 din Protocolul adițional nr. 1 la Convenție, a introdus într-un document oficial date incomplete, cu scopul de a duce în eroare concurentul electoral, de a afecta serios integritatea procesului electoral și de a altera voința poporului prin punerea în pericol a bunei desfășurări a alegerilor și a democrației.

11. Așadar, rea-intenția Comisiei Electorale Centrale exprimată prin tăinuirea circumstanțelor cunoscute, precum și informarea incompletă a subiectului procedurii administrative despre faptele determinante care precedează emiterea actului administrativ defavorabil cu caracter individual, reprezintă un viciu fundamental al procedurii administrative, care nu poate fi corectat decât prin anularea actului administrativ contestat. Or, omisiunea de către stat de a îndeplini obligația pozitivă care rezidă din art. 3 din Protocolul Adițional nr. 1 la Convenție, de a informa formațiunea politică despre preținsele neajunsuri, duce la violarea dreptului de a alege și de a fi ales, consacrat în Convenția Europeană.

12. Precizează reclamantul că, în ședința comisiei din 23 august 2025 Președintele Partidului Politic „Moldova Mare” a vociferat necesitatea de a înlătura neajunsul tănuat în condițiile pct. 94 din Regulamentul Comisiei Electorale Centrale nr. 1098/2023, însă autoritatea pârâtă a creat impresia că participanții la procedura administrativă nu au fost auziți, or, riscul ca lipsa de informare sau claritate au creat părților implicate o senzație de nesiguranță și de nerecunoaștere a preocupărilor lor, contrar principiilor statului de drept. Această formulare sugerează o obligație de transparență și comunicare din partea statului pentru a evita o astfel de percepție negativă.

13. Prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3846 din 23 august 2025, s-a dispus:

- Respingerea cererii de înregistrare a listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, înaintată de Partidul Politic „Moldova Mare”, înregistrați la Comisia Electorală Centrală sub nr. CEC- 7/21779 din 16 august 2025.
- Respingerea cererii privind confirmarea doamnei Tamara Băețrău în calitate de persoană responsabilă de finanțe (trezorier) din partea Partidului Politic „Moldova Mare”, cerere care nu produce efect juridic izolat în afara cererii de înregistrare a listei de candidați.

14. În data de 24 august 2025 ora 16:26 Președintele Partidului Politic „Moldova Mare”, Victoria Furtună s-a prezentat la sediul autorității pârâte, unde i-a fost notificată contra semnătură hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3846 din 23 august 2025.

15. În partea introductivă se observă o listă exhaustivă, fără trimiteri sau formulări de blanchetă, prin care Comisia Electorală Centrală, expune circumstanțele de fapt, prezentând o listă de preținse iregularități constatate în actele prezentate numerotate consecutiv de la 1.1 la 1.13., copiată din notificarea nr. CEC-8/8505 din 20 august 2025.

16. În partea constatatoare se face referire la actele prezentate la 20 august 2025 aferent demersului nr. CEC-8/8505, în special procesul-verbal nr. 2 din 11 august 2025 și neconformitățile din datele biografice și din declarațiile de avere și interese personale.

17. La fel, autoritatea pârâtă formulează constatări la pct. 4.2 aferente simbolului electoral.

18. Reprezentantul Partidului Politic „Moldova Mare” a menționat că este relevant faptul că, pe ultima filă cu nr. 4 din hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3846 din 23 august 2025 lipsește semnătura olografă a Președintelui Comisiei Electorale Centrale, Angelica Caraman. La fel nu conține semnătura electronică avansată, în sensul art. 121 din Codul administrativ, documentul cu extensia PDF cu denumirea marginală „3846.pdf” expediat de către Comisia Electorală Centrală la adresa electronică info@moldovamare.md.

19. Astfel, raportând textele de lege la actul administrativ, cu caracter individual defavorabil, supus contestării, se constată, că acesta suferă de un viciu fundamental, fiind în esență nul.

20. Cu privire la admisibilitate Partidul Politic „Moldova Mare” a evocat că, prezenta cerere de chemare nu este expresia unei *actio popularis* și că sarcina sa nu este, în mod normal, de a revizui *in abstracto* actul administrativ, ci de a stabili dacă modul în care acesta a fost adoptat a dat naștere unei încălcări a Convenției. La caz, actul administrativ contestat, produce efecte juridice directe, iminente și imediate asupra Partidului Politic „Moldova Mare” și asupra celor 69 de candidați din listă.

21. Referitor la ilegalitatea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3846 din 23 august 2025 privind cererea de înregistrare a candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic „Moldova Mare” pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, a simbolului electoral și confirmarea persoanei responsabile de finanțe (Trezorierul), reclamantul a invocat încălcarea principiului egalității în sensul art. 23 alin. (1), (2), (3) din Codul electoral.

22. În opinia partidului politic, se constată, indubitabil că nu a fost tratat în mod egal ca alte formațiuni politice și anume:

- prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3800 privind cererea de înregistrare a candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova din partea Partidului Politic Partidul Social Democrat European pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, a simbolului electoral și confirmarea persoanei responsabile de finanțe (trezorierul). Astfel, în contextul procedurii administrative aferente hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 3800 s-a reținut că prin demersul nr. CEC-9/8331 din 11 august 2025, a solicitat clarificarea unor anumitor aspecte și înlăturarea unor neconformități identificate în procesul de verificare a documentelor însoțitoare prezentate Comisiei Electorale Centrale. Aceste neconformități vizează: (...) poziționarea candidaților pe listă cu respectarea cotei minime de reprezentare de 40 % pentru ambele sexe (...). În context, este de menționat că Comisia Electorală Centrală a notificat PSDE despre careva neconformități legate de poziționarea candidaților în listă;
- prin hotărârii nr. 3847 din 23 august 2025, în cazul Alianței Moldovenii, Comisia Electorală Centrală a acceptat participarea în alegeri, formațiunea politică cu cota de reprezentare 40,4% versus 59,6%. Comisia Electorală Centrală și-a motivat soluția pe faptul că președintele formațiunii politice PONA nu a reacționat la notificarea Comisiei Electorale Centrale cu privire la lista de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, prin care Comisia a informat că, în conformitate cu art. 68 alin. (3) din Codul electoral nr. 325/2022, listele candidaților pentru alegerile parlamentare se întocmesc respectându-se cota minimă de reprezentare de 40% pentru ambele sexe.

23. Contextual, reclamantul a reținut că în cadrul altor formațiuni politice, autoritatea pârâtă își onorează obligațiunea de a notifica neconformitatea legată de cota de reprezentare, ceea ce impune o concluzie că acestea au beneficiat de un alt fel de tratament preferențial.

24. În cazul Partidului Politic „Moldova Mare”, Comisia Electorală Centrală nu a indicat careva inadvertențe legate de poziționarea în listă, însă în actul administrativ supus contestării, este reținută ipoteza legată de pretinsa încălcarea a cotei de reprezentare. Pe de altă parte, se reține că în lista prezentată de Partidul Politic „Moldova Mare”, chiar cu declararea

inadmisibilității candidatului sub nr. 42, cota de reprezentare este: 41 de candidați de gen masculin și 28 de candidați de gen feminin, ceea ce reprezintă în cote procentuale de 59,5% la 40,5%. Astfel, că, în hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3846 din 23 august 2025 sunt introduse date false legate de cota de reprezentare.

25. La acest aspect Partidul Politic „Moldova Mare” a evidențiat că din totalul de 69 de candidați cu luarea în considerare a excluderii candidatului de sub nr. 42, raportul 41 la 28 arată că cota de reprezentare minimă de 40% a femeilor, a fost întrunită.

26. Reprezentantul partidului politic a afirmat că conduita autorității pârâte, implică grave carențe de la principiul bunei-credințe, exprimată prin abuz de drept, violarea deliberată a drepturilor recunoscute de art. 3 din Protocolul Adițional nr. 1 la Convenție, tănuirea intenționată a informației relevante care succed emiterea actului administrativ defavorabil cu caracter individual, tratamente diferențiate, prezentarea informației false sau incomplete.

27. Astfel, Comisia Electorală Centrală nu a acționat cu integritate, manifestând o favorizare a altor candidați electorali în materie de transparentă și furnizare a datelor din procedura administrativă. Or, tănuirea anumitor circumstanțe determinate, cum ar fi necesitatea de revizuire a poziționării și existența unor carențe legate de candidatul sub nr. 42, nu trece testul bunei-credințe. O altă componentă a bunei-credințe de la care a derogat autoritatea pârâtă, constă în manifestarea unei atitudini deschise și transparente, care este necesară în gestionarea situațiilor administrative. Neîndeplinirea obligației de transparentă, afectează integral echitatea procedurilor aferente participării în alegeri. Acțiunile și declarațiile Comisiei Electorale Centrale sunt vădit contradictorii, în raport cu subiecții procesului electoral, or comportamentul, promisiunile și practicile anterioare, denotă o practică duplicitară a autorității electorale, de natură să compromită întregul proces electoral.

28. De asemenea, puterea discreționară a acestui organ nu trebuie să fie excesivă, ci trebuie să fie, cu un nivel suficient de precizie, circumscrisă de dispozițiile de drept intern. Procedura în materie de contencios electoral trebuie, să garanteze o decizie echitabilă, obiectivă și motivată suficient. Reclamanții trebuie să aibă posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere și de a prezenta orice argumente pe care le consideră relevante pentru apărarea intereselor lor prin intermediul unei proceduri scrise sau, după caz, în cadrul unei ședințe publice.

29. Partidul Politic „Moldova Mare” a relevat că, potrivit ordinului interdepartamental nr. 121/254/286-0/95 din 18 iulie 2008 privind evidența unică a infracțiunilor, a cauzelor penale și a persoanelor care au săvârșit infracțiuni, subiecții cu drept de accesare a extrasului Forma nr. 246 sunt procurorul, ofițerul de urmărire penală și ofițerul de investigații

30. Președintele partidului politic, este în imposibilitate absolută de a accesa această categorie specială de informații, ceea ce denotă buna-credință a reclamantului, iar omisiunea Comisiei Electorale Centrale de a informa despre existența unor informații determinate pentru procedura administrativă, nu este imputabilă părții reclamante, care are mai puține instrumente de acumulare a informațiilor din evidența operativă.

31. Mai mult, partea reclamanta avea o speranță legitimă în virtutea declarației pe proprie răspundere Anexa nr. 7, or, răspunderea pentru date neconforme are caracter individual, ci nu colectiv.

32. Astfel, în sensul art. 6 alin. (2) din Codul penal, nici Victoria Furtună și nici Partidul Politic „Moldova Mare” nu poartă răspundere pentru declarația semnată olograf de o terță persoană. Or, în aceste împrejurări, dreptul de veto al autorității pârâte, pentru o pretinsă neconformitate, tăinuită însăși de autoritatea pârâtă, nu trece testul de proporționalitate și transformă procedura administrativă într-un formalism excesiv.

33. În opinia Partidului Politic „Moldova Mare” circumstanțele speței denotă cu certitudine violarea art. 3 din Protocolul Adițional nr. 1 la Convenție, care consacră dreptul la alegeri libere și art. 14 care interzice discriminarea. Or, neadmiterea participării Partidului Politic „Moldova Mare” la alegerile din 28 septembrie 2025 este arbitrară și a avut motive ascunse și anume excluderea unui concurent cu un suport înalt din partea populației.

34. În context, actul administrativ a fost adoptat cu încălcarea principiului proporționalității consacrat la art. 29 din Codul administrativ. Din perspectiva testului de proporționalitate, CtEDO a statuat că excluderea unui partid sau candidat din alegeri este o măsură foarte severă care poate distorsiona procesul democratic. De aceea, măsura se poate aplica doar dacă abaterile sunt de o gravitate extremă și pun în pericol buna desfășurare a alegerilor sau democrația.

35. Ingerința statului în respectarea dreptului de a fi ales, prin arogarea unui drept de veto asupra întregii liste de candidați, contravine jurisprudenței constante în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului.

36. Totodată, Partidul Politic „Moldova Mare” a indicat că sancțiunea colectivă de aplicare a restricției de a participa la alegeri a 69 persoane, nu este însoțită de suficiente garanții apte să asigure o protecție împotriva arbitrarului.

37. În acest sens Partidul Politic „Moldova Mare” a invocat hotărârea Curții Constituționale nr.16 din 03 octombrie 2023 și anume:

- ✓ La pct. 65 Curtea a reținut că procedura care conduce la aplicarea unei asemenea interdicții într-un caz individual trebuie însoțită de suficiente garanții apte să asigure respectarea statului de drept și protecția împotriva arbitrarului. Această procedură trebuie să se desfășoare în fața unei autorități independente care să audieze persoana vizată și să adopte o decizie motivată (a se vedea § 96 din Avizul consultativ al Curții Europene a Drepturilor Omului din 8 aprilie 2022).

- ✓ La pct. 71 Curtea a observat că procedura de înregistrare a candidaților se desfășoară pe baza actelor prezentate de candidați. În funcție de respectarea cerințelor stabilite de lege, autoritatea electorală fie înregistrează, fie refuză înregistrarea candidaților. Această procedură nu este contradictorie, în care o autoritate a statului să-i solicite organului electoral să refuze înregistrarea candidatului în legătură cu rolul acestuia la comiterea faptelor pentru care partidul din care face parte a fost declarat neconstituțional, iar candidatul să solicite respingerea acestui demers. Această carență le permite organelor electorale să refuze în mod automat înregistrarea candidaților care cad sub incidența interdicției contestate, fără a aprecia în mod individual rolul candidatului la comiterea faptelor pentru care partidul din care face parte a fost declarat neconstituțional. De asemenea, până la adoptarea deciziei de către organul electoral, legea nu-i garantează candidatului dreptul de a fi ascultat, de a prezenta probe și de a fi reprezentat de un avocat.
- ✓ La pct. 74, Curtea a constatat că dispozițiile art. 16 din Codul electoral, în partea omisiunii de a acorda posibilitatea de remediere, nu asigură un remediu efectiv împotriva eventualelor decizii ale organelor electorale bazate pe acest motiv de respingere a înregistrării candidaților la alegeri și nu sunt însoțite de suficiente garanții apte să asigure o protecție împotriva arbitrariului.

38. Cu titlu preliminar Partidul Politic „Moldova Mare” a mai reținut că potrivit pct. 1.1 lit. d) din Codul bunelor practici în materie electorală, privarea de drepturile electorale poate avea loc cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:

- privarea trebuie să fie prevăzută de lege;
- principiul proporționalității trebuie să fie respectat;
- suspendarea drepturilor electorale trebuie să se bazeze pe recunoașterea incapacității mintale sau condamnarea la privațiune de libertate prin hotărâre definitivă a instanței de judecată pentru comiterea unor infracțiuni grave;
- suspendarea drepturilor politice sau constatarea incapacității mintale poate fi impusă numai prin hotărârea specială a instanței de judecată.

39. Așadar, Partidul Politic „Moldova Mare” a susținut că autoritatea pârâtă, prin încălcarea principiului proporționalității, a făcut uz de o măsură disproporționată cu scopul legitim urmărit, contrar articolelor 38 și 54 din Constituție.

40. Prin urmare, raportând jurisprudența CtEDO la circumstanțele cauzei, se reține că împiedicarea unui număr de 69 de candidați de a participa la alegeri, din cauza unei declarații neconforme a candidatului de la nr. 42, nu este proporțională și aduce atingere dreptului „pasiv” de a fi ales.

41. Totodată, Partidul Politic „Moldova Mare” a relatat că a avut loc încălcarea art. 32, 33 și 34 combinat cu art. 94 din Codul administrativ. În speță, în lipsa unei motivări adecvate, autoritatea pârâtă a îngrădit acest drept al reclamantului.

42. Reclamantul a evidențiat că art. 94 din Codul administrativ, urmează să fie aplicat combinat cu exigențele legale de la art. 32 din Codul administrativ, în materie de comprehensibilitate și transparență a acțiunilor autorității publice. Or, procedura administrativă se structurează astfel încât participanții să poată înțelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuția unui participant, acestuia i se comunică neîntârziat, într-un limbaj

clar și ușor de înțeles, acțiunile care trebuie întreprinse. În condițiile legii, autoritățile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

43. Astfel, această obligație pozitivă a autorității pârâte a fost neglijată cu vehemență, or, conducătorul autorității pârâte Angelica Caraman, și-a depășit în mod vădit atribuțiile de serviciu și contrar art. 12 din Legea nr. 245/2008 în lipsa procesului-verbal, arogându-și atribuțiile organului colegial cu denumirea marginală Comisia interdepartamentală pentru protecția secretului de stat, a aplicat mențiunea/parafa „ACCES LIMITAT” pe corespondența venită de la Biroul de probațiune și a împiedicat deliberat comunicarea pieselor relevante din dosarul administrativ, participanților la procedura administrativă, tăinuind astfel documentele oficiale, care puteau și trebuiau să fie comunicate.

44. În subsidiar, conduita autorității pârâte a admis derogări de la prevederile art. 33 și 34 din Codul administrativ, care impun obligații pozitive și anume: Comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.). Autoritățile publice au obligația să contribuie și să colaboreze în vederea realizării competențelor ce le revin potrivit legii.

45. În speță Comisia Electorală Centrală în mod arbitrar și tendențios a făcut uz de putere discreționară care nu este delimitată. Chiar dacă face obiectul controlului judiciar din punct de vedere formal, nu trece de testul previzibilității. Aceeași concluzie este valabilă și pentru puterea discreționară nelimitată a instanțelor judecătorești.

46. În realitate, în materia comunicării neajunsurilor, Comisia Electorală Centrală nu avea la îndemână un drept discreționar, ci o obligație imperativă de a reflecta în demers pretinsele neconformități și să ofere un mecanism de remediere în modul relatat în adresa aferentă hotărârii Curții Constituționale nr. 16 din 03 octombrie 2023.

47. Or, autoritatea pârâtă nu avea la dispoziție posibilitatea de a alege să comunice sau nu pretinsa neconformitate legată de candidatul sub nr. 42, precum și efectul excluderii sale la etapa de admisibilitate. Prerogativa autorității pârâte de a lua decizia de furnizare a informației despre neconformități în funcție de propria convingere, este limitată de procedura strictă reglementată de pct. 91, 93 și 94 din Regulamentul aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1098/2023.

48. Partidul Politic „Moldova Mare” a comunicat că, în ședința din 23 august 2025, Președintele Partidului Politic „Moldova Mare”, Victoria Furtună a invocat chestiunea privind omisiunea Comisiei de a notifica informațiile determinante și necesitatea de a înlătura neajunsurile în condițiile pct. 93 și 94.

49. Potrivit înregistrării video a ședinței Comisiei Electorale Centrale din 23 octombrie 2025, se observă că revindecarea formulată de Victoria Furtună

a fost lăsată fără soluționare, fiind prejudiciate intenționat interesele legitime ale formațiunii politice Partidul „Moldova Mare”.

50. Un alt incident de procedură, care răstoarnă legalitatea deciziei hotărârii contestate, rezidă în efectuarea operațiunilor administrative post-factum expedierii demersului cu enumerarea neconformităților.

51. Din analiza dosarului administrativ, se constată că după expedierea demersului de înlăturare a neconformităților nr. 8/8505 din 20 august 2025, autoritatea pârâtă a efectuat operațiuni administrative suplimentare în sensul pct. 93 și s-a eschivat de la oferirea posibilității reclamantului de a lua act de operațiunile efectuate, ducând astfel la compromiterea caracterului legal și echitabil al procedurilor.

52. Potrivit art. 137 alin. (3) combinat cu (4) din Codul administrativ, autoritatea pârâtă era obligată să trateze starea de fapt legată de presupusa inadvertență cu principiul reprezentări pe cote, în aceeași manieră în care a procedat cu alte formațiuni politice cum ar fi PONA; PSDE, Partidul Nostru, Partidul Național Moldovenesc etc., adică să notifice despre eventualele necorespunderi.

53. Totuși în cazul Partidului Politic „Moldova Mare”, autoritatea pârâtă a aplicat mecanismul neadmiterii participării la scrutin, admițând ingerința *ultima ratio*, incompatibilă cu garanțiile dezvoltate de CtEDO.

POZIȚIA INSTANȚEI DE FOND

54. Prin hotărârea din 26 august 2025 a Curții de Apel Centru, corectată prin încheierea din aceeași dată, s-a admis parțial acțiunea:

- s-a anulat hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3846 din 23 august 2025.
- s-a obligă Comisia Electorală Centrală să reexamineze cererea Partidului Politic „Moldova Mare” înregistrată cu nr. 7/21779 din 16 august 2025, ținând cont de raționamentele expuse în prezenta hotărâre.
- în rest, cererea de chemare în judecată, s-a respins ca neîntemeiată.

(f.d. 92,93-117)

55. Instanța de judecată în temeiul art. 29, art. 32, alin. (1) și alin. (2), art. 33 din Codul administrativ în colaborare cu pct. 5, pct. 91 și pct. 93 din Regulamentul de activitate al Comisiei Electorale Centrale, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1098 din 21 iunie 2023, a reținut că activitatea administrativă urmează a fi realizată cu respectarea principiului comprehensibilității și transparenței acțiunilor autorităților publice precum și a principiului proporționalității.

56. Curtea de Apel Centru a stabilit că, informația despre faptul că candidatul de la poziția nr. 42 pe listă urmează a fi exclus, din motivul neîntrunirii condițiilor art. 16 alin. (2) din Codul electoral, deși, a fost comunicată Comisiei Electorale Centrale încă la 18 august 2025, aceasta prin demersul CEC-8/8505 din 20 august 2025, a solicitat Partidului Politic

„Moldova Mare” elucidarea unor aspecte și înlăturarea neconformităților identificate în procesul de verificare a documentelor depuse de acesta pentru înregistrare, altele decât incidentul identificat, prin ce reclamantului i-a fost îngădită posibilitatea de a remedia această carență, or, în eventualitatea în care autorității publice îi sunt cunoscute anumite circumstanțe care afectează înregistrarea candidatului electoral la alegerile parlamentare – acestea urmează a fi comunicate neîntârziat.

57. Alegația autorității pârâte precum că partidul politic a avut sarcina de a verifica corespunderea integrității candidaților săi a fost apreciată ca fiind una vădit nefondată de către instanța de fond în contextul în care, un partid politic nu dispune de atare pârghii, spre deosebire de autoritatea publică pârâtă, care deși a cunoscut informațiile respective, nu le-a comunicat candidatului electoral, cu toate că în virtutea scopului cu care a fost instituit, organul electoral a avut atare obligație.

58. Totodată, Curtea de Apel Centru a reținut că, partidului nu i-a fost oferită nici posibilitatea de a retrage persoanele care nu îndeplinesc condițiile de admisibilitate, ceea ce a condus la lipsirea reclamantului de dreptul de a remedia situația la care s-a făcut referire în actul administrativ contestat.

59. La acest aspect instanța de fond, reținând prevederile art. 111 alin. (6) din Codul electoral, a stabilit că, la caz, interesul individual al unui candidat electoral a condus la sancționarea și excluderea din cursa electorală al întregului partid, care în esență a fost lipsit de dreptul de a înlătura neconcordanțele ce au fost identificate.

60. Prin urmare, în opinia Curții de Apel Centru, Comisia Electorală Centrală a aplicat eronat normele de drept în particular cele ce vizează procedura notificării neajunsurilor și asigurarea transparenței procedurii administrative, ceea ce face că hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3846 din 23 august 2025 să fie neîntemeiată juridic și lipsită de fundamente.

61. Totodată, reieșind din art. 68 alin. (11) din Codul electoral, instanța de fond a accentuat asupra faptului că alin. (3) al art. 68 impune respectarea cotei minime de reprezentare de 40% pentru ambele sexe și poziționarea conform formulei (minimum patru candidați la fiecare zece locuri). Cu toate acestea, în materialele dosarului nu s-a reținut la etapa verificării de către Comisia Electorală Centrală că lista depusă ar fi încălcat cota de gen sau regula de poziționare, or, obiecțiile Comisiei Electorale Centrale au vizat doar erori de redactare, lipsa unor mențiuni în biografii sau perioade greșit înscrise în declarații de avere, care au fost ulterior corectate.

62. Curtea de Apel Centru a reținut că Partidul Politic „Moldova-Mare” a depus toate documentele prevăzute de lege, iar neconformitățile formale au fost înlăturate la termenul acordat prin demersul CEC-8/8505 din 20 august 2025.

63. Mai mult ca atât, instanța de judecată, în conformitate cu dispozițiile art. 23 din Codul administrativ, a reținut că autoritatea pârâtă nu a justificat

acordarea unui tratament diferit al candidatului electoral Partidul Politic „Moldova Mare” în raport cu candidatul electoral Partidul Politic „Partidul Social Democrat European”, căruia i-a comunicat despre necesitatea poziționării candidaților pe listă cu respectarea cotei minime de reprezentare de 40% pentru ambele sexe, or, în contextul în care se identifică că în privința unei persoane din lista prezentată există incompatibilitățile stabilite la art. 16 alin. (2) din Codul electoral, iar în acest sens acest fapt afectează cota minimă de reprezentare de 40% - autoritatea publică a avut obligația de a comunica aceste neconformități, or, procesul de comunicare prin demersul CEC-8/8505 din 20 august 2025 prin esența sa a devenit unul iluzoriu și formal.

64. Totodată, Completul judiciar a remarcat că, Comisia Electorală Centrală în actul administrativ contestat nu s-a expus asupra cererii Partidului Politic „Moldova Mare” privind înregistrarea în calitate de concurent electoral la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎMPOTRIVA HOTĂRÂRII INSTANȚEI DE FOND

65. În data de 26 august 2025, Comisia Electorală Centrală a depus recurs nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, iar în data de 28 august 2025 a prezent motivarea recursului, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii Curții de Apel Centru din 26 august 2025 și pronunțarea unei decizii prin care acțiunea înaintată de Victoria Furtună, în calitate de președintă a Partidului Politic „Moldova Mare”, să fie respinsă ca neîntemeiată. (f.d. 124,130-132)

66. În motivarea recursului Comisia Electorală Centrală a susținut că Curtea de Apel Centru a ignorat distincția esențială dintre neconformitățile de ordin formal și condițiile de fond privind eligibilitatea candidaților, or, potrivit art. 16 alin. (2) lit. c) din Codul electoral nr. 325/2022, nu pot fi alese persoanele condamnate prin hotărâre definitivă la pedeapsa închisorii sau cele cu antecedente penale nestinse pentru infracțiuni săvârșite cu intenție.

67. Organele electorale sunt informate despre asemenea impedimente de către Ministerul Afacerilor Interne, Autoritatea Națională de Integritate sau Ministerul Justiției, în limita competențelor lor legale.

68. Aceste informații oficiale nu au natura unor simple observații, ci constituie probe oficiale, certe și obligatorii, care se impun de drept și produc efecte juridice până la momentul stingerii sau reabilitării antecedentelor, conform art. III alin. (1) lit. e) din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002. În consecință, constatarea unei interdicții de fond privind eligibilitatea nu poate fi asimilată unei „neconformități” de ordin formal.

69. Autoritatea publică recurentă a evidențiat că eligibilitatea nu este o chestiune variabilă și remediabilă prin completarea ulterioară a dosarului, ci reprezintă obiectul înregistrării: stabilirea dreptului sau lipsa dreptului unui candidat de a participa la scrutin. În mod evident, un asemenea aspect nu

poate fi inclus într-o simplă scrisoare de neconformități, ci se decide exclusiv de către Comisia Electorală Centrală, ca organ colegial, în cadrul ședinței deliberative. Adică, o comisie de recepționare nu poate substitui Comisia Electorală Centrală.

70. În opinia reprezentantului Comisiei Electorale Centrale afirmația completului Curții de Apel Centru, potrivit căreia Comisia ar fi încălcat principiile contradictorialității și transparenței procedurii administrative, nu poate fi reținută, deoarece aspectul semnalat de Partidul Politic „Moldova Mare” în acțiunea sa nu reprezenta o neconformitate formală a dosarului, susceptibilă de remediere, ci o lipsă de fond legată de eligibilitatea candidatului, reglementată imperativ de Codul electoral.

71. Astfel, raționamentele instanței sunt de o natură superficială și schematică, concentrându-se exclusiv pe presupuse obligații procedurale ale Comisiei fără a analiza esența și contextul legal al cererii.

72. Comisia Electorală Centrală a evidențiat că instanța de judecată a trecut cu vederea caracterul imperativ al normelor electorale, precum și faptul că responsabilitatea pentru conformitatea documentelor depuse revine exclusiv partidului politic, iar rolul Comisiei nu este acela de a corecta sau suplini erorile formațiunii. Prin urmare, concluziile instanței sunt arbitrare și nu se sprijină pe o examinare temeinică a realității faptic-juridice, ignorând impactul neîndeplinirii cerințelor legale obligatorii asupra admisibilității cererii de înregistrare a listei de candidați. Instanța apriori nu a deslușit ce reprezintă în ansamblu cererea cu privire la înregistrarea listei de candidați și care sunt neconformitățile tehnice și cele de drept.

73. Totodată, a subliniat că soluția instanței de judecată este disproporționată și neechitabilă, deoarece s-a impus Comisia Electorală Centrală să adopte măsuri suplimentare, care echivalează cu substituirea partidului în îndeplinirea obligațiilor sale legale. Aceasta nu numai că depășește atribuțiile autorității electorale, dar creează un precedent periculos: orice partid ar putea pretinde că neconformitățile sale trebuie corectate de Comisia Electorală Centrală, transformând astfel procesul electoral într-o simulare de legalitate, în care responsabilitatea revine autorității și nu concurenților electorali.

74. Rolul constituțional și legal al Comisiei nu este acela de a filtra, valida sau corecta erorile de apreciere ale partidelor politice, ci de a organiza și desfășura procesul electoral în deplină concordanță cu normele imperative ale legislației. Atribuirea unei sarcini de supraveghere preventivă asupra conformității interne a listelor ar echivala cu substituirea obligațiilor primare care aparțin exclusiv partidelor, deturnând astfel scopul legii și golind de conținut responsabilitatea politică și juridică a acestora.

75. Orice abordare contrară ar însemna reducerea Comisiei la o instituție auxiliară, ceea ce ar contraveni principiilor constituționale și legale. A impune Comisiei rolul de „corector” al dosarelor de candidatură ar echivala

cu o încălcare a imparțialității și neutralității sale și ar afecta în mod grav securitatea procesului electoral.

76.În concluzie Comisia Electorală Centrală a susținut că hotărârea Curții de Apel Centru este ilegală, întrucât:

- s-a confundat condițiile formale de admisibilitate cu cele de fond privind eligibilitatea;
- s-a ignorat caracterul imperativ și obligatoriu al art. 16 alin. (2) lit. c) din Codul electoral;
- s-a atribuit comisiei de recepționare competențe care excedă mandatului său limitat la verificări formale;
- s-a substituit Comisia Electorală Centrală, ca organ colegial, în competența sa exclusivă de a decide asupra eligibilității;
- s-a transferat nejustificat responsabilitatea de selecție a candidaților de la partidul politic către autoritatea electorală.

POZIȚIA INTIMATULUI

77.Prin referința depusă în data de 29 august 2025, ora 21:00, prin intermediul poștei electronice, Partidul Politic „Moldova Mare” a solicitat declararea recursului inadmisibil. (f.d. 145-174)

78. În susținerea acestei solicitări Partidul Politic „Moldova-Mare” a reiterat circumstanțele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată, totodată a menționat că motivele de casare, invocate în recurs de Comisia Electorală Centrală, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurente cu soluția pronunțată de Curtea de Apel Centru în parte ce ține de gradația pretensei încălcări și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii recurate.

79.În susținerea recursului Comisia Electorală Centrală a indicat un singur temeiuri de admisibilitate prevăzut la art. 245¹ alin. (1) lit. d) din Codul administrativ.

80. Partidul Politic „Moldova-Mare” a relevat că o hotărâre este considerată arbitrară atunci când nu are nicio bază juridică în dreptul intern, nu stabilește legătura între faptele cauzei, legea aplicabilă și soluția adoptată sau este rezultatul unei erori de fapt ori de drept pe care nicio instanță rezonabilă nu ar comite-o. De asemenea, intră în această categorie hotărârile pronunțate cu bună știință contrar legii, în special în cazul normelor imperative care nu oferă judecătorului marjă de apreciere.

81. La fel a menționat că, sintagma „bazată pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor” presupune că hotărârea se sprijină pe o evaluare eronată și evident nejustificată a probatoriului, iar această evaluare a fost decisivă pentru soluția adoptată. Nu orice greșală în aprecierea probelor

atrage admiterea recursului, ci doar acea eroare care este evidentă pentru un profesionist și nu poate fi explicată rațional. Pentru ca recursul să fie admis în temeiul art. 245¹ alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, este necesar ca partea care atacă hotărârea să demonstreze în mod clar existența unei asemenea erori și caracterul ei determinant asupra soluției.

82. În lipsa unor argumente din care să rezulte că hotărârea contestată a fost pronunțată cu încălcarea unei norme imperative sau că soluția se bazează în mod determinant pe o apreciere vădit nerezonabilă a probelor, recursul nu poate fi admis.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

83. Art. 244 alin. (1) din Codul administrativ:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.”

84. Art. 245 Codul administrativ:

„Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la pronunțarea hotărârii sau a deciziei motivate, *dacă legea nu stabilește un alt termen.*”

85. Art. 98 alin. (1) pct. 4) din Codul electoral:

„În ordinea procedurii contenciosului administrativ, instanțele de judecată competente examinează acțiunile în domeniul electoral după cum urmează:

Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva actelor judecătorești ale curților de apel adoptate în cadrul litigiilor electorale.”

86. Art. 100 alin. (1) din Codul electoral:

„În perioada electorală, autoritățile competente examinează contestațiile în termen de 3 zile de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. La examinarea litigiilor electorale, instanțele judecătorești aplică același termen, inclusiv în cadrul procedurilor de exercitare a căilor de atac.”

87. Art. 245¹ alin. (1) din Codul administrativ:

„Recursul este admis dacă: a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor; e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

88. Art. 193 alin. (3) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători.”

89. Art. 247 din Codul administrativ:

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art. 245¹ alin.

(1) lit. b) și d). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”

90. Art. 248 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ:

„În urma examinării recursului, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii: admite recursul, casează integral sau parțial hotărârea și/sau decizia și adoptă o nouă decizie.”

91. Art. 194 alin. (2) din Codul administrativ:

„În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material.”

92. Art. 1 alin. (2) din Codul administrativ:

„Legislația administrativă se întemeiază pe normele constituționale dezvoltate în prezentul cod, în alte legi și în alte acte normative subordonate legii, care reglementează raporturile administrative și care trebuie să fie în concordanță cu Constituția Republicii Moldova.”

93. Art. 2 alin. (2) din Codul administrativ:

„Anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod.”

94. Art. 6 din Codul administrativ:

„Procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părți ale procedurii administrative.”

95. Art. 10 alin. (1) din Codul administrativ:

„Actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.”

96. Art. 22 alin. (1) din Codul administrativ:

„Autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.”

97. Art. 23 din Codul administrativ:

„Autoritățile publice și instanțele de judecată competente acționează respectând principiul egalității și nediscriminării.

Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situații similare. Orice diferență de tratament trebuie justificată în mod obiectiv.

Atât în cadrul procedurii administrative, cât și în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligații pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetățenie, apartenență etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educație, situație economică, condiție socială.”

98. Art. 29 alin. (5) din Codul administrativ:

„Orice măsură întreprinsă de autoritățile publice prin care se afectează drepturile sau libertățile prevăzute de lege trebuie să corespundă principiului proporționalității.

O măsură întreprinsă de autoritățile publice este proporțională dacă:

a) este potrivită pentru atingerea scopului urmărit în temeiul împuternicirii atribuite prin lege;

b) este necesară pentru atingerea scopului;

c) este rezonabilă.

Măsura întreprinsă de autoritățile publice este una rezonabilă dacă ingerința produsă prin ea nu este disproporțională în raport cu scopul urmărit.”

99. Art. 32 din Codul administrativ:

„Procedura administrativă se structurează astfel încât participanții să poată înțelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuția unui participant, acestuia i se comunică neîntârziat, într-un limbaj clar și ușor de înțeles, acțiunile care trebuie întreprinse.

În condițiile legii, autoritățile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.”

100. Art. 33 din Codul administrativ:

„Comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri, în special mijloacelor electronice de comunicație.”

101. Art. 78, alin. (3) din Codul administrativ:

„În cazul în care participantul care a inițiat procedura nu prezintă documentele sau dovezile solicitate de autoritatea publică în termenele rezonabile stabilite de aceasta și nu există temeiuri de suspendare a procedurii sau de repunere în termen, autoritatea publică poate constata renunțarea tacită la procedură. Decizia se notifică participantului în cauză conform prevederilor prezentului cod. Odată cu stabilirea termenului, participantul este informat despre posibilitatea încetării procedurii.”

102. Art. 118 din Codul administrativ:

„Motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii. Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale

obligatorii pe care se bazează actul; motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc. Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia. Motivarea nu este obligatorie în cazul în care: autoritatea publică admite o petiție în totalitate fără ca prin decizia de soluționare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane; acest lucru este prevăzut expres de lege; sau autoritatea publică emite acte administrative individuale de același fel într-un număr mai mare sau automatizat și, conform circumstanțelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.”

103.Art. 16, alin. (2), lit.c) din Codul electoral:

„Nu pot fi alese: persoanele care sunt condamnate la închisoare (privațiune de libertate) prin hotărâre judecătorească definitivă, precum și persoanele care au antecedente penale nestinse pentru infracțiuni săvârșite cu intenție. Organele electorale sunt informate despre existența antecedentelor penale de către organele Ministerului Afacerilor Interne și/sau de către Autoritatea Națională de Integritate și Ministerul Justiției, în limita competențelor.”

104.Art. 18 din Codul electoral:

„Misiunea Comisiei Electorale Centrale este crearea condițiilor optime pentru exercitarea nestingherită de către cetățenii Republicii Moldova a dreptului constituțional de a alege și de a fi aleși în cadrul unor alegeri libere și corecte, inclusiv prin asigurarea respectării legislației cu privire la finanțarea partidelor politice și a campaniilor electorale.”

105.Art. 27 lit. s) din Codul electoral:

„Comisia Electorală Centrală, în perioada electorală, examinează cererile și contestațiile în condițiile prezentului cod și ale Codului administrativ, adoptă hotărâri executorii pe marginea lor.”

106.Art. 63 alin. (1) alin. (2), alin. (3) lit.a) din Codul electoral:

„În cazul alegerilor parlamentare și al celor locale, procedura de desemnare a candidaților începe cu cel mult 70 de zile înainte de ziua alegerilor și se termină cu 40 de zile înainte de ziua alegerilor. [...]

Dreptul de a desemna candidați pentru alegeri, în cazul în care se întrunesc toate condițiile stabilite de prezentul cod, îl au:

a) partidele politice înregistrate până la data intrării în vigoare a actului cu privire la stabilirea datei alegerilor, în conformitate cu statutele (regulamentele) lor și cu legislația;

b) blocurile electorale;

c) cetățenii Republicii Moldova care își înaintează propria candidatură (candidații independenți, candidații la funcția de Președinte al Republicii Moldova).

Procedura de desemnare a candidaților cuprinde:

a) în cazul partidelor politice și al blocurilor electorale – aprobarea, în cadrul ședințelor organelor abilitate în conformitate cu prevederile statutare, respectiv, cu acordurile de constituire a acestora, confirmată prin procese-verbale (extrase din procesele-verbale), a hotărârilor/deciziilor privind desemnarea candidaților/listelor de candidați la funcții publice electivă, [...].”

107. Art. 68 din Codul electoral:

(1) Pentru înregistrarea în calitate de concurent electoral, partidele politice, blocurile electorale, candidații independenți sau candidații la funcția de Președinte al Republicii Moldova prezintă, cel târziu cu 40 de zile înainte de ziua alegerilor, Comisiei Electorale Centrale sau consiliilor electorale de circumscripție următoarele documente:

a) hotărârea/decizia confirmată prin procesul-verbal sau, după caz, prin extras din procesul-verbal al ședinței organului central sau teritorial al partidului politic sau al blocului electoral privind desemnarea candidatului (listei de candidați întocmite conform art.111 și 163), împreună cu lista nominală a participanților la ședința organului responsabil și actele ce confirmă componența numerică și nominală a organului responsabil;

b) listele de subscripție cu numărul suficient de semnături ale susținătorilor candidatului independent sau ai candidatului la funcția de Președinte al Republicii Moldova, conform art.113, 139 și 164;

c) datele biografice ale candidatului;

d) declarația candidatului privind consimțământul lui de a candida la funcția pentru care a fost desemnat;

e) declarația de avere și interese personale pe ultimul an înainte de scrutin, conform modelului aprobat de Comisia Electorală Centrală. Declarația se face publică conform procedurii prevăzute în regulamentul aprobat de Comisia Electorală Centrală;

f) declarația candidatului pe propria răspundere, prin care confirmă că:

– nu cade sub incidența restricțiilor stabilite la art.16 alin.(2) lit.c)–e[f]);

– în privința sa nu au fost emise acte de constatare rămase definitive referitoare la regimul declarării averilor și intereselor personale, la stările de incompatibilitate și la confiscarea averii nejustificate, acte care nu sunt prescrise;

g) certificatul de sănătate al candidatului pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, eliberat de instituția medicală la care acesta se află în evidență;

h) declarația candidatului pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova sau pentru funcția de primar privind suspendarea, pe durata mandatului, a funcțiilor incompatibile cu funcția de Președinte al Republicii Moldova sau de primar, în cazul în care persoana este aleasă și validată;

i) declarația despre suspendarea din funcția deținută, din momentul începerii campaniei electorale – pentru persoanele care cad sub incidența art.16 alin.(3);

j) copia de pe diploma de studii, în cazul candidaților pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și cea de primar;

k) după caz, simbolul electoral în variantă electronică și pe suport de hârtie;

l) copia de pe actul de identitate al candidatului.

(3) Listele candidaților pentru alegerile parlamentare și locale se întocmesc respectându-se cota minimă de reprezentare de 40% pentru ambele sexe. Poziționarea candidaților pe liste se face conform formulei: minimum patru candidați la fiecare zece locuri.

(5) În termen de 7 zile de la data primirii actelor enumerate la alin.(1), organul electoral respectiv efectuează sau refuză înregistrarea candidaților desemnați în alegeri. Hotărârile adoptate de organele electorale în acest sens pot fi contestate în condițiile stabilite la capitolul XIII.

(11) Comisia Electorală Centrală sau consiliul electoral de circumscripție refuză înregistrarea în calitate de concurent electoral în caz de:

a) prezentare a unei liste a candidaților desemnați în alegeri care nu corespunde cerințelor prevăzute la alin.(3);

- b) depunere a documentelor pentru înregistrare ce nu corespund condițiilor de admisibilitate;
- c) neînălțurare a curențelor în termenul stabilit de organul electoral;
- d) constatare a participării în cadrul unui bloc electoral camuflat la alegerile în derulare.”

108.Art. 111 din Codul electoral:

„Desemnarea candidaților la funcția de deputat se face potrivit art.63, prevederilor statutare ale partidelor politice sau acordurilor de constituire a blocurilor electorale.

Partidul politic sau blocul electoral înaintează lista de candidați, care nu va fi mai mică de 51 de persoane și nu va depăși numărul de 111 persoane.

Modelul listei de candidați se stabilește de către Comisia Electorală Centrală.

Listele de candidați pentru alegerile parlamentare se aprobă conform prevederilor statutare ale partidelor politice sau ale acordurilor de constituire a blocurilor electorale.

Listele de candidați se întocmesc cu respectarea prevederilor art.68 alin.(3).

Nerespectarea condițiilor prevăzute la alin.(2)–(5) din prezentul articol și la art.112 alin.(2) atrage după sine refuzul înregistrării listelor de candidați sau a persoanelor de pe listă de către organul electoral corespunzător.”

109.Art. 112 din Codul electoral:

„Pentru a fi înregistrați, candidații de pe listele partidelor politice, ale blocurilor electorale și candidații independenți depun personal la Comisia Electorală Centrală documentele conform art.68, care se aplică în mod corespunzător.

Aceeași persoană poate fi inclusă doar într-o singură listă de candidați din partea unui partid politic, bloc electoral sau poate candida independent.”

110. Pct. 5 din Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile parlamentare, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1204 din 30 august 2023:

„În procesul de examinare și verificare a conformității documentelor prezentate pentru înregistrarea concurenților electorali, funcționarii electorali se vor ghida de principiile legalității și celerității, vor da dovadă de competență profesională și vor trata în mod deschis, imparțial și echitabil, fără privilegii și discriminări, toți subiecții implicați în acest proces.”

111. Pct. 52 din Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile parlamentare, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1204 din 30 august 2023:

„Până la începerea campaniei electorale (cel târziu cu 30 de zile înainte de ziua alegerilor), partidele politice și blocurile electorale au dreptul să solicite:

- a) înlocuirea unui candidat din lista înregistrată prin retragerea acestuia și desemnarea unui alt candidat;

- b) completarea listei de candidați în limita maximă prevăzută la art. 111 alin. (2) din Codul electoral nr. 325/2022.

112. Pct. 53 din Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile parlamentare, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1204 din 30 august 2023:

„Partidele politice și blocurile electorale au dreptul să solicite, cel târziu cu 10 zile înainte de ziua alegerilor, efectuarea următoarelor modificări în lista de candidați:

- a) schimbarea locului de ordine sau excluderea (retragerea) candidatului de pe lista înregistrată;
- b) retragerea întregii liste de candidați.”

113. Pct. 171 din Regulamentul privind constituirea și înregistrarea grupurilor de inițiativă, întocmirea, prezentarea și verificarea listelor de subscripție, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3641/2025:

„După verificarea listelor de subscripție, se generează un raport în urma procesării tuturor listelor de subscripție din dosar și se întocmește o notă informativă privind rezultatele verificării (conform modelelor prezentate în anexa nr. 30 sau 31) care se aduce la cunoștința candidatului desemnat și / sau conducătorului grupului de inițiativă sau președintelui biroului executiv al grupului de inițiativă în termen de 24 ore.”

ASPECTE DE PROCEDURĂ

114. Referitor la termenul de depunere a recursului, completul de judecată constată că hotărârea motivată a fost comunicată autorității recurente prin intermediul poștei electronice la 28 august 2025, ora 13:27. Recursul nemotivat a fost depus la data de 26 august 2025, iar motivarea recursului la 28 august 2025, ora 17:39, prin urmare cu respectarea termenului legal prevăzut de art. 245 din Codul administrativ, coroborat cu art. 100 alin. (1) din Codul electoral.

115. Cu referire la caracterul public al ședinței de judecată, instanța reține că în conformitate cu dispozițiile art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la un proces echitabil, care implică, printre altele, examinarea publică a cauzei. Totuși, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în mod constant că acest drept nu este absolut, ci poate suporta limitări justificate de natura cauzei sau de modul concret de desfășurare a procedurii.

116. Astfel, completul de judecată evidențiază că la caz, este inoportună invitarea participanților sau a reprezentanților acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs depusă de către Comisia Electorală Centrală și în referință depusă de către Partidul Politic „Moldova-Mare” au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței efectuarea controlului judiciar al hotărârii din 26 august 2025 a Curții de Apel Centru, însă, data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Totodată, instanța de recurs opinează că toate punctele de vedere, care puteau exista în această cauză pot fi cercetate și soluționate în mod adecvat pe baza înscrisurilor prezente la dosar și a dosarului administrativ. Cu atât mai mult că, în esență, Comisia Electorală Centrală și Partidul Politic „Moldova-Mare” a avut posibilitatea să își prezinte poziția în scris și să răspundă la concluziile părții adverse.

117. Totodată, asupra tuturor argumentelor părțile s-au expus atât în procedura administrativă, cât și în ședința de judecată în instanța de fond, precum și în referințele depuse.

118. Totodată, completul de judecată învederează că în aplicarea supremației dreptului, instanța judecătorească de contencios administrativ ține cont de jurisprudența CtEDO. Potrivit acestei jurisprudențe, obligația instanței judecătorești de motivare a hotărârilor judecătorești nu poate fi înțeleasă că impunând un răspuns pentru fiecare argument (hot. García Ruiz v. Spania, 1999, §26). Totuși, orice argument decisiv pentru rezultatul procedurii necesită un răspuns clar (hot. Ruiz Torija v. Spania, 1994, §30; și, pentru comparație, Petrović și Alții v. Muntenegru, 2018, §43), în special argumentele cu privire la drepturile și obligațiile garantate de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului (hot. Fabris v. Franța, 2013, §72 în fine; Paun Jovanović v. Serbia, 2023, §108).

STAREA DE FAPT CONSTATATĂ DE CĂTRE INSTANȚA DE RECURS

119. În data de 16 august 2025, Partidul Politic „Moldova Mare” a solicitat înregistrarea în calitate de concurent electoral la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, prin cererea nr. 7/21779 anexând următoarele documente:

- Hotărârea confirmată prin procesul-verbal al ședinței Consiliului Politic Național privind desemnarea listei de candidați la funcția de deputat;
- Lista de candidați în limba română, inclusiv versiunea electronică a listei;
- Lista nominală a membrilor organului responsabil pentru desemnarea candidaților la funcția de deputat;
- Actul care confirmă componența numerică și nominală a organului responsabil pentru desemnarea listei de candidați la funcția de deputat;
- Datele biografice ale candidaților;
- Declarațiile candidaților privind consimțământul de a candida la funcția de deputat;
- Declarațiile de avere și interese personale ale candidaților pentru ultimul an înainte de alegerile parlamentare;
- Declarațiile candidaților pe propria răspundere, în condițiile art. 68 alin. (1) lit. f) din Codul electoral nr. 325/2022;
- Declarațiile candidaților despre suspendarea din funcția deținută, din momentul începerii campaniei electorale, pentru persoanele care cad sub incidența prevederilor art. 16 alin. (3) Codul electoral nr. 325/2022;
- Buletinele/cărțile de identitate ale candidaților (în copie);
- Simbolul electoral în variantă electronică și pe suport de hârtie;
- Cererea privind confirmarea utilizării și înregistrării simbolului electoral;
- Extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice (în copie);
- Cererea privind confirmarea persoanei responsabile de finanțe (trezorer).

120. Din materialele dosarului rezultă că procedura de recepționare a documentelor pentru înregistrarea listei de candidați s-a desfășurat în două etape, după cum urmează:

- în prima etapă –Victoria Furtună, președinta Partidului Politic „Moldova Mare”, a depus la sediul Comisiei Electorale Centrale în data de 16 august 2025 documentele

prevăzute la pct. 25 din Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile parlamentare, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1204/2023;

- în a doua etapă – 70 de candidați înscriși pe lista de candidați s-au prezentat personal, conform graficului stabilit, la sediul Teatrului Național de Operă și Balet „Maria Bieșu”, pentru a completa și semna formularul prevăzut la pct. 23 din Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile parlamentare, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1204/2023.

121. În data de 16 august 2025 Comisia Electorală Centrală prin scrisoarea nr. CEC-8/8413 a solicitat Serviciului Tehnologii Informaționale al MAI, Inspectoratului de integritate al ANI, Inspectoratului Național de Probațiune și Direcției administrare instanțe judecătorești a Agenției Digitalizare în Justiție și Administrare, prezentarea informației exhaustive aferente interdicțiilor stabilite de art. 16 alin. (2) din Codul electoral în privința persoanelor din lista de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025 din partea Partidului Politic „Moldova Mare”. (f.36 dosar administrativ)

122. Prin răspunsul Inspectoratului Național de Probațiune nr. 02/1385 din 18 august 2025 s-a comunicat Comisiei Electorale Centrale despre faptul că Cipovenco Cristina se află la evidența Biroului de probațiune Drochia, fiind condamnată în baza art. 201¹ alin. (1) Codul penal, la 113 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, începutul termenului prescripției de executare din 04 martie 2025 până la 04 septembrie 2026. (f.72-75 dosar administrativ)

123. Prin demersul nr. CEC-8/8505 din 20 august 2025, Comisia a solicitat Partidului Politic „Moldova Mare” elucidarea unor aspecte și înlăturarea neconformităților identificate în procesul de verificare a documentelor depuse de acesta pentru înregistrare, după cum urmează:

I. privind aprobarea listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova pentru alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025.

- Potrivit procesului-verbal nr. 2 din 11 august 2025 al ședinței Consiliului Politic Național al Partidului Politic, Consiliul Politic Național a aprobat lista candidaților în alegerile pentru Parlament, la propunerea Victoriei Furtună. În acest context, urmau a fi prezentate documentele statutare care abilitază Consiliul Politic Național cu acest drept.

II. cu privire la lista de candidații și documentele celor 70 de candidații de pe listă:

- în lista de candidații au fost constatate neconformități în documentele cu datele biografice și în declarațiile de avere și interese personale.

III. pentru confirmarea reprezentantului urmează să depunăți documentele enumerate la pct. 15 din regulamentul cu privire la statutul și activitatea reprezentanților concurenților electorali/participanților la

referendum, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3636/2025

IV. La cererea depusă a fost anexat simbolul electoral, cu prezentarea descrierii și aspectelor privind organul abilitat cu dreptul de a aproba simbolul, fiind citat art. 5 din Statutul Partidului Politic „Moldova Mare”. Conform pct. 34 din Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile parlamentare, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1204/2023, în cazul în care solicită înregistrarea simbolului electoral, partidele politice, prezintă Comisiei Electorale Centrale simbolul electoral pe hârtie în non-culori alb-negru, inclusiv descrierea acestuia. Prin prisma prevederilor enunțate, Partidul Politic „Moldova Mare” urma să prezinte simbolul electoral pe hârtie în non-culori alb-negru și doar descrierea simbolului electoral, fără alte mențiuni. (f.d. 42-43, dosarul administrativ)

124. Prin răspunsul înregistrat la Comisie sub nr. CEC-7/21998 din 21 august 2025, Partidul Politic „Moldova Mare” a prezentat documentele solicitate, după cum urmează:

- la capitolul I - copia de pe Statutul Partidului Politic „Moldova Mare” în redacție nouă, înregistrat la data de 9 iulie 2025; decizia de înregistrare a modificărilor în actele de constituire și a datelor înscrise în registrul de stat al persoanelor juridice;
- la capitolul II – lista rectificată a candidaților la funcția de deputat în Parlament; declarațiile de avere și interese personale a candidaților, formulare cu date biografice a candidaților;
- la capitolul III – a comunicat că Partidul Politic „Moldova-Mare” nu necesită să desemneze un reprezentat;

La capitolul IV- a anexat pe hârtie separat descrierea simbolului electoral și imaginea acestuia în non culori alb-negru fără alte mențiuni. (f.d. 44-71, dosar administrativ)

125. Prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3846 din 23 august 2025 s-a respins cererea de înregistrare a listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, înaintată de Partidul Politic „Moldova Mare”, înregistrată la Comisia Electorală Centrală sub nr. CEC-7/21779 din 16 august 2025, s-a respins cererea privind confirmarea doamnei Tamara Băețrău în calitate de persoană responsabilă de finanțe (trezorier) din partea Partidului Politic „Moldova Mare”, cerere care nu produce efect juridic izolat în afara cererii de înregistrare a listei de candidați.

MOTIVAREA INSTANȚEI

126. Verificând argumentele invocate în recurs, prin prisma materialelor din dosar, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a ajuns la concluzia necesității admiterii recursului înaintat de către Comisia Electorală Centrală, casării hotărârii din 26 august 2025 a Curții de Apel Centru cu emiterea unei noi decizii privind respingerea cererii de chemare în judecată depusă de către Partidul Politic „Moldova-Mare”, din următoarele considerentele.

127. Instanța de recurs constată, că înaintând prezenta cerere de chemare în judecată Partidul Politic „Moldova-Mare” a susținut că Comisia Electorală Centrală nu și-a onorat obligația legală de a notifica partidul politic privind neajunsurile depistate în lista candidaților la funcția de deputat în Parlament și anume la candidatul de la poziția nr. 42, argument reținut de către Curtea de Apel Centru ca fiind întemeiat, la rândul său Comisia Electorală Centrală, a susținut că nu avea obligația de a notifica această neconformitate întrucât aceasta ține de eligibilitatea candidatului cu funcția de deputat în Parlament.

128. La acest aspect completul de judecată al Curții Supreme de Justiție prin prisma art. 78 din codul administrativ autoritatea publică în cadrul procedurii administrativ putea solicita participantului care a inițiat procedura documente sau dovezi suplimentare.

129. Raportând aceste prevederi cazului, instanța de recurs reține că Comisia Electorală Centrală, ca urmare a analizei setului de documente aferent depunerii cererii de înregistrare a listei candidaților la funcția de deputat în Parlament și sesizând careva neconformități întocmește nota, care este notificată partidului politic în vederea remedierii (para.113).

130. Instanța de recurs menționează că Comisia de recepționare instituită prin hotărârea Comisia Electorală Centrală în temeiul Regulamentului privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegerile parlamentare, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale, are competența de a verifica admisibilitatea sub aspect formal a dosarelor depuse.

131. Respectiv nota de neconformități, care are drept scop exclusiv constatarea unor deficiențe de natură formală în actele prezentate conform art. 68 din Codul electoral (de exemplu: acte expirate, lipsa unor declarații obligatorii, erori materiale în completarea formularelor, omisiuni privind data sau anul alegerilor, absența mențiunilor privind valuta veniturilor în declarațiile de avere și interese personale, inconsecvențe între datele biografice etc.) se notifică partidului politic.

132. În context completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ține să evidențieze că la această etapă Comisia de recepționare verifică dacă Partidul Politic „Moldova Mare” a prezentat documentele menționate la art. 68, alin. (1) din Codul electoral iar în cazul depistării unor neconformități notifică partidul privind înlăturarea acestora și nu verifică, prin prisma art. 16, alin. (2) din Codul electoral, eligibilitatea candidaților înscriși în listă.

133. La caz, se atestă că neconformitatea care a dus la respingerea cererii de înregistrare a listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, înaintată de Partidul Politic „Moldova Mare” ține de eligibilitatea candidatului la funcția de deputat în Parlament prevăzută de art. 16, alin. (2) lit. c) din Codul electoral, este un impediment de fond, o condiție legală și imperativă care duce expres la lipsa drepturilor electorale.

134. La caz, Partidul Politic „Moldova Mare”, prezentând lista candidaților la funcția de deputat în Parlament fără a verifica întrunirea de

către candidați a condițiilor de a fi ales, a acționat fără diligență, fără a acorda suficientă atenție la întrunirea condițiilor imperative de către persoanele incluse în listă, astfel, manifestând un comportament neglijent.

135.Completul de judecată menționează că, cadrul normativ aplicabil în materia electorală instituie o distincție esențială între exigențele de ordin formal și cele de ordin substanțial, în sensul că neregulile procedurale minore nu pot fi elevate la rangul unor condiții imperative, care să restrângă exercițiul dreptului de a fi ales. În același timp, nici respectarea formală a unor cerințe nu poate acoperi lipsa unor condiții de fond, în special atunci când sunt în discuție valori fundamentale precum integritatea și legalitatea candidaturii.

136.Astfel, obligației de notificare a Comisiei Electorale Centrale, se rezumă la depistarea unor neconformități ce vizează deficiențele de ordin formal, precum lipsa unor declarații, erori de redactare sau omisiuni tehnice, care pot fi remediate într-un termen rezonabil și care nu afectează esența dreptului de a candida la funcția de deputat în Parlament.

137.La caz, neconformitatea pretinsă care nu ar fi fost comunicată ține de un impediment de fond, ce vizează eligibilitatea persoanei, or, prin prisma art. 16, alin. (2), lit. c) din Codul electoral **nu pot fi alese persoanele condamnate prin hotărâre definitivă la pedeapsa închisorii sau cele cu antecedente penale nestinse pentru infracțiuni săvârșite cu intenție**, care nu urmează a fi notificată conform art. 78 din Codul administrativ, în colaborare cu pct. 171 din Regulamentul nr. 3641/2025, părții care a admis această neconformitate.

138.Instanța de recurs evidențiază că informația cu privire la asemenea impedimente sunt eliberate Ministerul Afacerilor Interne și nu pot fi tratate ca simple opinii sau observații facultative, ci constituie mijloace de probă oficiale, cu caracter cert și obligatoriu, emise de autorități competente în limitele atribuțiilor legale și produc efecte juridice până la momentul stingerii sau reabilitării antecedentelor. Iar negarea forței juridice a unor asemenea informații sau relativizarea valorii lor sub pretextul că ar constitui simple constatări lipsite de relevanță echivalează cu ignorarea regimului juridic al actelor oficiale și cu eludarea normelor imperative care guvernează integritatea procesului electoral.

139.Mai mult restricția privind exercitarea dreptului electoral prevăzută la art. 16, alin. (2), lit. c) din Codul electoral, constituie o limitare legală, care împiedică o persoană să fie aleasă în funcția de deputat în Parlament, fiind reglementează în scopul protejării integrității procesului electoral și nu poate fi remediată la indicația Comisiei Electorale Centrale.

140.În aceste circumstanțe completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază critic concluzia instanței de fond privind obligativitatea Comisiei Electorale Centrale de notificare a informației despre faptul că candidatul de la pct. 42 are restricții privind exercitarea drepturilor electorale.

141. Argumentul Partidului Politic „Moldova-Mare” precum că nu a fost tratat în mod egal ca alte formațiuni politice și anume cu Partidului Politic Partidul Social Democrat European și Alianței Moldovenii, care au fost notificați de către Comisia Electorală Centrală, nu este reținut ca fiind plauzibil de către instanța de recurs, deoarece aceste formațiuni politice au fost notificate privind neconformitățile de formă cum ar fi poziționarea candidaților pe listă cu respectarea cotei minime de reprezentare de 40 % pentru ambele sexe și listele candidaților pentru alegerile parlamentare se întocmesc respectându-se cota minimă de reprezentare de 40% pentru ambele sexe, dar nu pe temei de eligibilitate a candidaților.

142. Din materialele dosarului rezultă cert că Comisia Electorală Centrală, depistând neconformități formale legate de lipsa unor documente statutare, în documentele cu datele biografice și în declarațiile de avere și interese personale, pentru confirmarea reprezentantului, precum și prezentarea simbolul electoral pe hârtie în non-culori alb-negru și doar descrierea simbolului electoral, a notificat Partidul Politic „Moldova-Mare”, pentru înlăturarea acestor neclarități.

143. Prin urmare, Partidul Politic „Moldova-Mare” nu poate invoca că nu a fost tratat egal în comparație cu alte formațiuni politice, deoarece Comisia Electorală Centrală și-a executat această obligațiune și a notificat partidul cu privire la neconformitățile de formă respective.

144. Completul evidențiază că obligativitatea notificării doar a neconformităților de formă (dar nu de eligibilitate) rezultă și din formularul notei informative privind rezultatele verificării listelor candidaților la funcția de deputat în parlament, prevăzut la Anexa nr.30 la Regulamentul nr.3641/2025.

145. Totodată, instanța de judecată respinge argumentul Partidului Politic „Moldova-Mare” referitor la conduita autorității pârâte, care ar implica grave carențe de la principiul bunei-credințe, exprimată prin abuz de drept, tănuirea intenționată a informației relevante care succed emiterea actului administrativ defavorabil cu caracter individual, or, buna-credință este prezumată până la proba contrară, fiind un principiu general recunoscut în toate ramurile juridice. Această prezumție operează în favoarea oricărui subiect de drept, inclusiv în cazul participanților la proceduri electorale, care se bucură de beneficiul bunei-credințe în exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor ce le revin potrivit legii.

146. Aplicarea acestui principiu presupune că, în lipsa unor probe certe și concludente care să ateste reaua-credință, conduita unei persoane trebuie interpretată ca fiind conformă cu legea și animată de intenția de a respecta normele în vigoare. Doar în măsura în care se face dovada unei conduite contrare – dolosive, frauduloase sau de eludare a normelor imperative –, prezumția de bună-credință poate fi răsturnată.

147. Din materialele dosarului administrativ rezultă cert că Comisia Electorală Centrală, a acționat cu bună-credință și a notificat Partidul Politic

„Moldova-Mare” despre neconformitățile de formă depistate, astfel acționând conform cadrului legal pertinent.

148. Referitor la alegația Partidului Politic „Moldova-Mare”, precum că actul administrativ a fost adoptat cu încălcarea principiului proporționalității consacrat la art. 29 din Codul administrativ instanța de recurs subliniază că acest principiu are rolul de a asigura un echilibru just între interesul public și drepturile sau interesele individuale. În esență, acest principiu impune ca măsurile adoptate de autorități să fie adecvate, necesare și proporționale cu scopul legitim urmărit.

149. În materia electorală proporționalitatea garantează că eventualele sancțiuni, inadvertențe sau nereguli constatate sunt tratate diferențiat, în funcție de gravitatea lor reală, și că nu se ajunge la excluderea nejustificată din competiție sau la aplicarea unor măsuri disproporționate în raport cu fapta.

150. La caz, Comisia Electorală Centrală a respins cererea de înregistrare a listei de candidați la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, înaintată de Partidul Politic „Moldova Mare”, deoarece nu a fost îndeplinită condiția de eligibilitate în cazul persoanei de la poziția 42 din lista de candidați și din acest motiv ea urmează a fi exclusă, iar ca urmare a excluderii acesteia s-a diminuat cota de reprezentare în cazul candidaților începând cu poziția 41 până la poziția 50, adică în proporție de 70 % față de 30% în afara pragului admisibil de 60 % cu 40%, ceea ce în mod implicit atestă caracterul neconform al cererii de înregistrare a listei de candidați.

151. Prin urmare, măsura adoptată de Comisia Electorală Centrală este adecvată, necesară și proporțională cu scopul legitim urmărit și anume de a organiza și desfășura procesul electoral în deplină concordanță cu normele imperative ale legislației.

152. Partidul Politic „Moldova-Mare” cunoscând prevederile legale urma să depună diligență și să includă în lista candidaților doar persoanele care întrunesc condițiile de eligibilitate. Obligația de a include în listă a candidaților care corespund criteriului de eligibilitate aparține în exclusivitate Partidului Politic „Moldova-Mare”, care este îndreptățit să solicite de la pretendenții care urmează a fi incluși în listă de candidați prezentarea dovezilor care confirmă faptul că nu au restricții pentru exercitarea drepturilor electorale.

153. Reglementarea prevăzută de art. 16, alin. (2), lit. c) din Codul electoral urmărește asigurarea transparenței procesului electoral și protejarea egalității de șanse între subiecții electorali. În acest context, prevederile legale erau suficient de previzibile și clare, astfel încât Partidul Politic „Moldova-Mare” putea să ia măsurile necesare pentru a nu include un candidat care nu corespunde cerințelor legale în listă. Or, la caz, cazierul judiciar putea fi solicitat de către persoana menționată la pct. 42 individual și urmau a fi solicitate de către Partidul Politic „Moldova-Mare” anterior

întocmirii listei de candidați, prin ce a eșuat în verificarea proprie a corespunderii candidaților desemnați.

154. Prin urmare, includerea pe lista Partidului Politic „Moldova-Mare” a candidaților presupunea o conduită proactivă și diligență din partea partidului, iar necorespunderea candidatului menționat la pct. 42 condițiilor imperative reflectă neglijență și conduce implicit la imposibilitatea de a fi considerați eligibili.

155. Mai mult, Partidul Politic „Moldova-Mare” prin prisma pct. 52 din Regulamentul nr. 1204 din 30 august 2023, până la începerea campaniei electorale avea dreptul să solicite înlocuirea unui candidat din lista înregistrată prin retragerea acestuia și desemnarea unui alt candidat, drept care, în speță, acesta nu l-a utilizat.

156. Instanța de judecată menționează că un proces electoral democratic nu se întemeiază exclusiv pe cadrul normativ instituit de legislația electorală, ci presupune, în mod esențial, buna-credință a concurenților electorali în desfășurarea campaniei și în exercitarea tuturor drepturilor și obligațiilor care le revin potrivit legii.

157. Principiul bunei-credințe este un principiu general de drept, aplicabil, inclusiv în materia dreptului electoral. El presupune o conduită loială, onestă și conformă cu spiritul legii, nu doar cu litera sa. În context electoral, buna-credință se traduce prin respectarea regulilor de desfășurare a campaniei, a echității competiției, a drepturilor celorlalți candidați și a dreptului alegătorilor de a fi corect informați.

158. Prin urmare, se atestă că Partidul Politic „Moldova-Mare”, prezentând lista candidaților la funcția de deputat în Parlament, fără a verifica corespunderea acestora condițiilor de eligibilitate, a acționat cu rea-credință, iar sancțiunea aplicată pentru această omisiune nu poate fi considerată neproportională în raport cu scopul legitim urmărit și anume de organizare și desfășurare a procesul electoral în deplină concordanță cu normele imperative ale legislației.

159. Mai mult, impunerea Comisiei Electorale Centrale de a corecta listele candidaților, ar echivala cu o încălcare a imparțialității și neutralității sale și ar afecta în mod grav securitatea procesului electoral.

160. Cu referire la argumentul instanței de fond precum că autoritatea electorală în actul administrativ contestat nu s-a expus asupra cererii Partidului Politic „Moldova Mare” privind înregistrarea în calitate de concurent electoral la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, instanța de recurs menționează că art. 68 alin. (11) lit. a) din Codul electoral conferă Comisiei Electorale Centrale prerogativa de a constata necorespunderea candidatului cerințelor legale, atrăgând ca efect refuzul înregistrării. În speță, includerea candidatului la funcția de deputat în Parlament care are antecedente penale nestinse pentru infracțiuni săvârșite cu intenție, atrage după sine excluderea necondiționată a acestuia din listă, iar ca urmare a excluderii s-a diminuat cota de reprezentare în cazul

candidaților începând cu poziția 41 până la poziția 50, adică în proporție de 70 % față de 30% în afara pragului admisibil de 60 % cu 40%, ceea ce în mod implicit atestă caracterul neconform al cererii de înregistrare a listei de candidați.

161. Prin urmare, opțiunea administrativă a Comisiei Electorale Centrale de a refuza înregistrarea listei nu atrage nulitatea actului administrativ și nu demonstrează ilegalitatea acestuia, ci reprezintă aplicarea corectă și legală a normelor privind eligibilitatea candidaților și integritatea procesului electoral. Autoritatea a exercitat în mod legal atribuția conferită prin art. 111 și art. 68 din Codul electoral, garantând astfel respectarea principiului legalității, transparenței și egalității.

162. În consecință, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că refuzul Comisiei Electorale Centrale de a înregistra lista candidaților la funcția de deputat în Parlamentul Republicii Moldova, înaintată de Partidul Politic „Moldova-Mare”, este temeinic, legal și corespunde scopului constituțional de protejare a integrității procesului electoral, menținând astfel sancțiunea prevăzută pentru nerespectarea condițiilor de eligibilitate.

163. Prin urmare, având în vedere circumstanțele evidențiate de instanța de recurs, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține caracterul întemeiat al recursului declarat de Comisia Electorală Centrală. În consecință, urmează a fi admis recursul și casată hotărârea din 26 august 2025 a Curții de Apel Centru, corectată prin încheierea din 26 august 2025.

164. În conformitate cu art. 98 alin. (1) pct. 4), art. 98 alin. (2), art. 101 alin. (6) din Codul electoral și art. 248 alin. (1) lit. b) și art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de Comisia Electorală Centrală.

Casează hotărârea din 26 august 2025 a Curții de Apel Centru, corectată prin încheierea din 26 august 2025 și emite o decizie nouă, prin care:

Respinge acțiunea depusă de Partidul Politic „Moldova Mare” împotriva Comisiei Electorale Centrale cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Munteanu